Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Наше життя

РІК ВИДАННЯ 1-й
Газета виходить щотижня

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 11 (37) | Субота, 16 березня 1968 року | Ціна 2 коп.

КОМЮНІКЕ ПРО КОНСУЛЬТАТИВНУ ЗУСТРІЧ КОМУНІСТИЧНИХ І РОБІТНИЧИХ ПАРТІЙ

З 26 лютого по 5 березня ц. р. в Будапешті відбулась консультативна зустріч представників комуністичних і робітничих партій.

В опублікованому комюніке про цю зустріч говориться, що її учасники в атмосфері вільної товариської дискусії обмінялись думками в питанні про скликання і підготовку міжнародної наради комуністичних і робітничих партій. Після всебічного обговорення вони висловилися за скликання такої наради у листопаді — грудні 1968 року у Москві.

Консультативна зустріч виходить з того, що мета наради — зміцнити єдність комуністичного руху, сприяти згуртуванню усіх сил соціалізму і демократії в боротьбі проти імперіалізму, за національне і соціальне визволення народів і мир в усьому світі. Обговоривши пропозиції щодо порядку денного майбутньої наради, вона прийшла до висновку, що на порядок денний слід поставити одне питання: завдання боротьби проти імперіалізму на сучасному етапі і єдність дій комуністичних і робітничих партій, всіх антиімперіалістичних сил.

На одностайну думку учасників зустрічі, підготовка наради повинна провадитись на основі послідовного додержання принципу колективності і товариського співробітництва, рівного права для всіх комуністичних і робітничих партій брати участь у підготовці й роботі наради.

На період підготовки наради учасники консультативної зустрічі домовилися створити комісію з представників усіх комуністичних і робітничих партій, які побажають взяти в ній участь. Комісії по підготовці наради доручено розглянути і узагальнити всі пропозиції братніх партій та інші матеріали, які зв'язані з нарадою, підготувати проекти її документів і подати нараді. Комісія буде також підтримувати зв'язки з братніми партіями в цих питаннях. Такий підхід дасть можливість максимально врахувати всі конструктивні думки і побажання братніх партій і колективно підготувати міжнародну нараду. Місце перебування комісії — м. Будапешт. Консультативна зустріч вважає необхідним скликати засідання підготовчої комісії 24 квітня 1968 року і доручає Центральному Комітетові Угорської соціалістичної робітничої партії скликання цього засідання.

Учасники зустрічі твердо переконані, що нарада відповідає інтересам кожної комуністичної партії і всього міжнародного комуністичного руху, інтересам згуртування усіх сил для боротьби проти імперіалізму.

Консультативна зустріч звертається до всіх комуністичних і робітничих партій, у тому числі й до тих, які з тих чи інших причин не взяли участі в будапештській зустрічі, з закликом взяти участь у майбутній нараді. Вона закликає їх включитись на повноправній основі у підготовчу роботу.

Учасники зустрічі одностайно прийняли послання солідарності в'єтнамському народові, в якому висловили спільне для всіх комуністів почуття захоплення його героїчною боротьбою і запевнили, що допомога, яку подають боротьбі В'єтнаму соціалістичні країни, всі трудящі світу, наростатиме аж до повного вигнання американських агресорів з в'єтнамської землі.

Делегації, які брали участь в будапештській зустрічі, переконані, що наступна міжнародна нарада комуністичних і робітничих партій буде важливим етапом на шляху згуртування комуністів усього світу на принциціальній основі марксизму-ленінізму, пролетарського інтернаціоналізму, великим кроком у справі дальшого об'єднання всіх антиімперіалістичних сил.

Нарада Політичного Консультативного Комітету держав — учасниць Варшавського Договору

СОФІЯ (ТАРС). Учасники наради Політичного Консультативного Комітету держав — учасниць Варшавського Договору висловили одностайний осуд злочинних дій американських імперіалістів, які намагаються силою зброї придушити національно-визвольну боротьбу в Південному В'єтнамі, перешкодити будівництву соціалізму в Демократичній Республіці В'єтнам. Про це говориться в комюніке, прийнятому на нараді Комітету, яка відбулася 6—7 березня в м. Софії.

Учасники наради, вказується в комюніке, всебічно розглянули становище, яке створилося в результаті дальшого посилення агресії Сполучених Штатів Америки проти в'єтнамського народу та її вплив на загальну міжнародну обстановку. Вони відзначили, що уряд США продовжує свій авантюристичний курс на розширення масштабів війни, відмовляється припинити бомбардування та інші агресивні дії проти ДРВ, перешкоджаючи таким чином створенню умов для переговорів з метою політичного врегулювання в'єтнамської проблеми.

Учасники наради прийняли Декларацію про загрозу мирові, яка створилася в результаті розширення американської агресії у В'єтнамі.

На нараді відбувся обмін думками по проблемі розповсюдження ядерної зброї. Учасники наради, підкреслюється в комюніке, виходячи з позиції, колективно виробленої Варшавською і Бухарестською нарадами Політичного Консультативного Комітету, підтверджують особливе значення відвернення розповсюдження ядерної зброї і важливість розв'язання цієї проблеми. Вони розглянули проект договору про нерозповсюдження ядерної зброї, розроблений в ході переговорів і дискусій у Комітеті 18 держав по роззброєнню, і висловили свої відповідні позиції в цьому питанні.

Нарада проходила у відвертій, товариській обстановці.

ДОПОМАГАЮЧИ ОДИН ОДНОМУ

Вже десятий рік працює безмінно інструктором виробничого навчання на Житомирському УВП Надія Йосипівна Халамовська, передаючи своє вміння і багатий досвід молодим швеям-мотористкам. Чоловік її, Олександр Денисович Халамовський, працює інструктором обласного відділу УТОГ. Міцна, дружна сім'я. А було важко. Дуже важко...

В тяжкі післявоєнні роки чужі люди привезли їх, сиріт, до Житомирської школи-інтернату для глухих дітей. Держава замінила їм матір. Вчителі, вихователі доклали всіх зусиль, щоб виростити їх гідними громадянами нашої Батьківщини.

Ще навчаючись у школі, подружилися. Допомагали один одному готувати уроки, разом провадили дозвілля. Після закінчення сьомого класу Надя перейшла на виробниче навчання, а Саша ще рік продовжував навчання у школі.

Згодом дружба переросла у кохання. Життя готувало їм ще багато випробувань, але ніщо не могло їх розлучити.

Закінчивши виробниче навчання в Луганську, Саша повернувся до Житомира, і через декілька років вони одружилися.

Працелюбність, взаємодопомога, любов і вірність допомогли молодому подружжю подолати багато труднощів. Обом треба було працювати і вчитися, а своєї квартири не було. У них народилася донька.

Але тепер всі труднощі позаду. В 1965 році сім'я одержала від підприємства нову квартиру, підросли діти. Старша, Лариса, вчиться в четвертому класі, молодша, Таня, ходить у дитсадок.

Хоч і багато справ у кожного члена сім'ї, а все ж знаходиться час і для культурного, цікавого відпочинку, і для виконання громадських доручень. Олександр Денисович часто буває в районах, бере активну участь в роботі Будинку культури глухих. Надія Йосипівна продовжує навчання в школі робітничої молоді.

Цікавим і змістовним життям живуть члени цієї родини.

О. ТРОХИМЕЦЬ.
Наш нештат. кор.
м. Житомир.

Н. Халамовську, інструктора виробничого навчання, поважають на Житомирському УВП. Серед виробничників вона користується великим авторитетом, бо багатьох дівчат навчила швейної справи, дала їм путівку в трудове життя.
На фото: Н. Халамовська роз'яснює ученици В. Рижій про дефекти пошитого виробу.

Фото І. Щербанюка.

ПЕРЕДОВИК ДОСЛІДНОГО ГОСПОДАРСТВА

Вже сімнадцять років працює на тваринницькій фермі дослідно-показового господарства в селі Нижні Ворота, Свалявського району, Закарпатської області, член УТОГ О. І. Коморницький. За багаторічну сумлінну працю дирекція дослідної станції щороку нагороджує його грошовими преміями.

В 1967 році О. Коморницький доглядав 40 телиць, взявши зобов'язання зберегти середню вгодованість і в кінці року перевести всіх телиць в старшу групу. Взяте зобов'язання виконав з честю.

Тепер, у 1968 році, О. Коморницький доглядає вже 45 телиць. Він знов взяв підвищені зобов'язання.

Люблять і поважають скотаря члени колективу дослідної станції.

Є. ГОЛОВЧАК.

Нагорода знайшла героя

У той самий день, коли ввесь радянський народ урочисто відзначав 50-річчя Збройних Сил Радянського Союзу, висока урядова нагорода відшукала учасника оборони Москви Петра Никифоровича Аксюка. Майже через 25 років йому було вручено орден Слави 1-го ступеня.

Як же сталося так, що Петро Никифорович не зміг вчасно одержати нагороду? На це відповісти не так просто, бо гірка доля спіткала людину. В його останньому бою під Можайськом, де Петро Никифорович був кулеметником, червоноармійців накрило ворожою міною і вони загинули. Загиблим вважали і Аксюка. Та Аксюк, виявилося був лише важко пораненим і його відправили у шпиталь, де протягом року лікарі і медсестри самовіддано боролися за життя воїна. Зробили все, що можливо, але повернути Аксюку мову, слух і повністю зір не вдалося. До того ж він був паралізованим.

Комісар полку, який розшукав Аксюка в шпиталі, запевнив, що їх подвиг у тих боях під Можайськом ніхто не забуде. І ось лише тепер Зіньківський райвійськкомат вручив нагороду Петру Никифоровичу, який живе в м. Зіньків Полтавської області.

ВШАНУВАННЯ ЛАУРЕАТІВ

Для багатьох членів УТОГ Харкова мистецтво стало другим покликанням. Ось вже 30 років минуло з того часу, як при Харківському будинку культури глухих було створено драматичний колектив. Близько 50 різноманітних великих спектаклів — ось творчий шлях самодіяльного колективу.

1967 рік особливо знаменний для аматорів сцени. За успішний виступ на Республіканському фестивалі художньої самодіяльності глухих, присвяченому 50-річчю Великого Жовтня, драматичному колективу присвоєно звання лауреата і нагороджено срібною медаллю і дипломом II ступеня. Рішенням журі колектив був рекомендований до присвоєння звання Народного самодіяльного театру.

Нещодавно на урочистих зборах драматичному колективу було вручено срібну медаль лауреата Всесоюзного фестивалю художньої самодіяльності та диплом II ступеня. Одній з кращих актрис драматичного колективу, І. Нествед, вручено срібну медаль лауреата Всесоюзного фестивалю художньої самодіяльності та диплом II ступеня, а В. Хоменку — срібну медаль лауреата Республіканського фестивалю художньої самодіяльності та диплом II ступеня.

На вшануванні лауреатів були присутні представники заводів ХЕМЗ, «Серп і Молот», ХТЗ, УВП-1, УВП-2, вечірньої школи глухих. Вони гаряче поздоровили нових лауреатів з нагородою і вручили пам'ятні подарунки і адреси. На закінчення вечора була показана картина з п'єси К. Симонова «Російські люди».

А. ХИЗОВА.

Дрогобицький будинок культури глухих. Щось цікаве?
Фотоетюд М. Данилкіна.

Ветерани — молодим

За проханням моїх друзів, я вирішила написати автобіографію. Сподіваюсь, що для школярів, дівчат вона виявиться цікавою.

Дитинство моє було тяжким. Скарлатина, від якої я оглухла в шість років, недобра мачуха... Почала я вчитися в Олександрівському училищі для глухонімих (нині Запорізька школа-інтернат).

У 1914 році спалахнула світова війна, і училище розпустило

З МОГО ЖИТТЄВОГО ШЛЯХУ

учнів по домівках. Я повернулась до батьків. Незабаром почалась Жовтнева революція. Я поїхала у Павлоград і поступила працювати переписувачкою до відділу соціального забезпечення. Але через кілька місяців прийшли білогвардійці. Довелося тікати у місто Синельниково. Там я бачила, як німці навантажували вагони м'ясом, хлібом, скотом, птахами і все це вивозили з нашої країни.

У 1920 році поховала батька — останню підтримку в житті. Довелося залишити книги і зайнятися шиттям. А потім, у 1921 році, був страшний голод. Постійної роботи знайти не змогла. Набагато пізніше, вже у 1929 році, переїхала до Дніпропетровська, знайшла куток для життя і влаштувалася працювати на Дніпропетровську швейну фабрику ім. Володарського. Відвідувала клуб глухих, навчалась міміці та жесту.

Скоро мене призначили викладачем у лікнеп для глухонімих. Закріпили за мною дві групи для навчання — вечірню та денну. У 1938 році я поступила на педагогічні курси при Харківському дефектологічному інституті.

В 1944 році, після звільнення Дніпропетровська від німецько-фашистських загарбників, я знов організувала групу глухих, продовжуючи працювати викладачем у вечірній школі робітничої молоді. В школі і при клубі вела громадську роботу. Брала активну участь в роботі організації УТОГ при клубі та при обласному відділі, як член правління, була нештатним інструктором в обкомі профспілки.

Незважаючи на мої сімдесят років, часто відвідую клуб глухих, буваю на засіданні правління обласного відділу УТОГ.

Я підтримую зв'язок майже з усіма своїми бувшими учнями. Всі вони працюють добре, а намагаються працювати ще краще. І це тому, що з самого дитинства вони засвоїли найголовніший закон людського життя: просто так, без наполегливої праці людині в житті не дається нічого. Праця на благо Вітчизни — зміст нашого життя.

М. ІВАНЧЕНКО.
Пенсіонерка.

м. Дніпропетровськ.

ТРУДОВА ДРУЖБА

На Хмельницький завод трансформаторних підстанцій з Народної Республіки Болгарії прибула велика група інженерно-технічних працівників з метою вивчення досвіду роботи. Болгарські інженери Авраам Велков та Петро Костодінов були прикріплені до Віталія Кугая — найкращого електрогазозварника заводу. За допомогою олівця та жестів він швидко знайшов з ними спільну мову. Наші друзі чудово володіють російською мовою.

За допомогою Радянського Союзу в Болгарії будується великий завод трансформаторних підстанцій. Для забезпечення діяльності заводу необхідні технічно грамотні кадри. Тому болгарські спеціалісти їдуть у Радянський Союз з метою вивчення досвіду роботи енергетичної промисловості.

Болгарські друзі побачили, що глухі в нашій країні працюють поряд з чуючими. Зокрема, Віталій Кугай — бригадир. І робітники бригади чудово його розуміють. Гості дивувались віртуозній майстерності зварки деталей. В. Кугай — ударник комуністичної праці, його портрет вміщено на заводській Дошці пошани, над його робочим місцем висить вимпел кращого робітника цеху.

В. Кугай допомагав болгарським товаришам оволодіти мистецтвом електрозварки.

Майже місяць тривала їх трудова дружба. Коли прийшов час їхати додому, болгари сердечно дякували майстру за науку. Вони запросили Віталія на літо до їх сонячної країни, у Софію. В. Кугай прийняв запрошення.

Адміністрація заводу винесла подяку В. Кугаю за щиру допомогу посланцям братньої країни.

І. КЛЕЙМАН.
Наш нештат. кор.

м. Хмельницький.

Звіти і вибори в Українському товаристві глухих

У КОМПАКТНИХ ГРУПАХ

У компактних групах держпідприємств Київського міськвідділу УТОГ пройшли звітно-виборні збори первинних організацій. На зборах члени Товариства активно обговорили питання, зв'язані з виробництвом, з боротьбою за комуністичну працю, за високу якість продукції, питання комуністичного виховання, побуту, життя членів Товариства.

У підготовці до проведення зборів діяльну участь беруть партійні, профспілкові організації, адміністрація заводів і фабрик.

Компактна група на деревообробному комбінаті № 3 складається з 13 членів УТОГ. На зборах виступив начальник цеху Л. Четверик. Він розповів про те, як робітники групи працюють на виробництві, беруть участь у громадському житті колективу. Передовики виробництва — тт. Кушнірук, Дринь, Пилипенко своєю працею завоювали повагу в колективі.

На зборах головою первинної організації вибрали передового виробничника тов. Пилипенка.

На київській фабриці «Поліграфіст» працює 11 членів УТОГ. У проведенні зборів активну участь взяли директор фабрики тов. Хутов, начальник цеху комуністичної праці № 1 тов. Рухман.

Директор фабрики розповів присутнім про ту увагу, яку виявляють на фабриці про глухих трудівників. Їм оголошують подяки за сумлінну працю, видають премії. У 1967 році робітниця тов. Фортушняк одержала нову квартиру. В цьому році буде надана квартира тов. Саксиній. Обидві робітниці працюють на фабриці вже понад 20 років.

У цеху № 1 нарівні з усіма успішно працюють тт. Соколовська, Рузовська, Саксина, Фортушняк, Бабенко та інші.

Відбулися звітно-виборні збори і в інших компактних групах державних підприємств. На усіх цих зборах відбулося ділове, принципове обговорення питань, що стосуються життя і діяльності низової організації і її членів у відповідності з Статутом УТОГ.

С. ГУБКІН.
Голова правління Київського міського відділу УТОГ.

У Херсонській області закінчилися звітно-виборні збори первинних організацій і проведено конференції міжрайвідділів УТОГ.

На зборах і конференціях відзначалося, що майже всі глухі, що живуть на території Херсонської області, працюють на підприємствах державної промисловості, в колгоспах і радгоспах.

Щорічно покращується політико-виховна робота серед членів Товариства. В ювілейному році провадились зустрічі з учасниками громадянської і Великої Вітчизняної воєн, ветеранами праці. Часто читаються лекції про міжнародне становище.

Велика допомога по трудовлаштуванню, оформленню пенсій та з інших питань подається глухим сільської місцевості.

Проте, в роботі з глухими є ще недоліки. На конференціях гострій критиці піддавалися недоліки в культурно-масовій роботі Каховського міжрайвідділу. Про це говорили В. Прудська, Е. Фесенко і С. Старунов. Поганий стан культурно-масової роботи у Каховському клубі глухих призводить до того, що сюди часто приходять у нетверезому стані.

ПІД ЗНАКОМ КРИТИКИ

Громадськість не веде послідовну боротьбу з п'янством і хуліганством. Про це говорилося на конференції Херсонського міського відділу УТОГ. Недостатній розмах має гурткова робота. Художня самодіяльність є лише в окремих клубах.

Значні недоліки викривалися і в спортивній роботі з глухими. Гострій критиці піддавався стан спортивної роботи у Херсонському міському відділі, де за останні роки змінилося три інструктори з фізичної культури. Рада фізкультури працює недостатньо. Розрядників не готують. У міськвідділі навіть не знають, скільки глухих мають спортивні розряди.

Не всі глухі є членами Українського товариства глухих. Особливо низький процент охоплення членством у Геніческому та Голопристанському міжрайвідділах.

Недоліків у роботі з глухими в Херсонській області багато. Обласна конференція УТОГ, яка має відбутися в кінці березня, повинна накреслити шляхи усунення недоліків у політико-виховній, культурно-масовій і спортивній роботі серед членів Товариства.

П. КУРКІН.

ЗАВЖДИ В ПОШУКАХ

Той день йому запам'ятався назавжди. Авторитетна комісія з відомих інженерів довго і прискіпливо перевіряла принцип дії і роботу мініатюрного стругального верстата. Його створив Георгій Полешко — майстер Київської фабрики «Ювелір». Це був витвір численних безсонних ночей і безлічі разрахунків, ескізів та креслень.

Нарешті, всі хвилювання закінчились. Висновок експертів — верстат мініатюрного зразка рекомендувати до серійного виробництва, а Георгію Полешко видати авторське свідоцтво, — говорив сам за себе.

Пізніше в співавторстві з начальником інструментального цеху фабрики М. Лапицьким він виготовив спеціальний пристрій, за допомогою якого спрощується і полегшується процес операцію по виготовленню деталей, економить час і чималі кошти.

...Маленькому Георгію було лише три роки, коли прогримів залп «Аврори», сповіщаючи всьому світові про початок нової ери людства. Він тоді тяжко хворів менінгітом. Хвороба не пройшла для хлопчика безслідно. Георгій став поступово глухнути.

Радянська влада дала йому змогу вчитися в спеціальних учбових закладах: спочатку в початковій школі для глухонімих, потім — в технікумі в Києві. Опісля Георгій влаштовується в артіль «Електросила» слюсарем. Починає складати електровимірювальні прилади. В той час наша країна тільки-но починала налагоджувати та розширювати свою власну електропромисловість. Мініатюрні деталі електровимірювальних приладів привертали повсякчасну увагу винахідників та раціоналізаторів. Їх творчі пошуки захопили і Георгія.

Після визволення Києва від фашистських загарбників Г. Полешко працює майстром по ремонту годинників. Пізніше він виточує мініатюрні гирки для аптечних вагових приладів. Потім переходить на Київську фабрику «Ювелір», на якій працює вже вісімнадцятий рік. Все, що найскладніше, що вимагає модернізації мініатюрного виробництва, хисту і вміння майстра, дає Г. Полешко наснагу, вимагає бути в повсякденних пошуках.

тяжка стрічки із золота. Збільшилась також продуктивність праці. Менше стало браку при виготовленні жіночих прикрас — сережок. Через деякий час Г. Полешко сконструював оригінальний штамп для виготовлення обручальних кілець тощо. Поява цього штампу принесла Георгію Полешко славу, шану та повагу всього колективу. Адже один такий штамп спро-

На фото: Г. Полешко і виготовлені ним мініатюрні вироби: верстати (зліва направо) — стругальний, фрезерний та токарний; внизу зліва — мікрометр та мікротиски. Поміж верстатами для порівняння — коробка «Казбека». Текст і фото І. Щербанюка.

ГОСПОДАРСЬКА РЕФОРМА—МОГУТНІЙ ВАЖІЛЬ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА

М. ГАПІЙЧУК — швея, член бригади комуністичної праці.

Г. БУДКЕВИЧ — в'язальниця, ударник комуністичної праці.

Фото Ф. Машніна.

Виїзна редакція газети

Наше життя на Вінницькому УВП

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ПРИНЦИПІВ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ — ВАЖЛИВИЙ КРОК В ЖИТТІ КОЖНОГО ПІДПРИЄМСТВА. ЦЕ МОЖЕ ПІДТВЕРДИТИ КОЛЕКТИВ ВІННИЦЬКОГО УВП, ЯКИЙ ВЖЕ ДЕВ'ЯТЬ МІСЯЦІВ ПРАЦЮЄ ЗА НОВОЮ СИСТЕМОЮ ПЛАНУВАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНОГО СТИМУЛЮВАННЯ.

НИЖЧЕ РОЗПОВІДАЄТЬСЯ ПРО ДОСВІД РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА В НОВИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.

ВАЖЛИВІ СТИМУЛИ ПРАЦІ

Перш, ніж говорити про роботу нашого підприємства в нових умовах планування та економічного стимулювання, хочеться сказати про те, як ми працювали в минулому. Насамперед, недоставало необхідної сировини, часто виходили з ладу механізми. Деяких робітників мало цікавила якість виробів.

Часто порушувалась трудова дисципліна. Дисциплінарні стягнення, що накладались на порушників, бувало, не давали бажаних наслідків.

Перехід на нову систему планування та економічного стимулювання змінив таке негативне становище на підприємстві. Більш оперативно почало працювати бюро первинної організації УТОГ, яке до цього майже зовсім не займалось виробничими питаннями, мало приділяло уваги політико-виховній роботі. Тепер саме життя змусило нас повернутись, як то кажуть, лицем до виробництва. Вже з самого початку підготовки до роботи в нових умовах первинна організація УТОГ разом з партійною і профспіковою організаціями розробили конкретний план. Належне місце було відведено роз'ясненню серед трудящих нової системи. У бесідах ми намагались розкрити суть нового методу на конкретних прикладах з практики ряду підприємств Вінниці, які вже працювали по-новому. Таким чином суть економічної реформи було доведено до кожного робітника, до кожної дільниці, цеха.

Велика увага приділялась підвищенню кваліфікації робітників, правильній розстановці кадрів. Окремі дільниці очолили здібні робітники; так, наприклад, інструктором виробничого навчання — Є. Сидоренко, контролерами ВТК — Т. Соколова, М. Мартинова, О. Красновська, Г. Паламарчук і ряд інших, які до недавнього були рядовими робітницями. І треба сказати, що вони добре справляються з своїми новими обов'язками. Лише торік підвищили свою кваліфікацію 115 трудівників, проводились семінари з інженерно-технічними працівниками.

Приклад в роботі всім показують кращі швеї К. Кириленко, М. Червінська, К. Тимчик та інші, які трудяться сумлінно, виготовляють вироби тільки високої якості, за що одержують підвищену зарплату. Ось приклади. Протягом січня цього року робітниця Т. Крещенецька окрім основного заробітку одержала 14 карбованців преміальних. Її подруга Т. Подолян, яка допустила брак в роботі, одержала преміальних вдвоє менше. Це примусило її замислитись над тим, щоб виготовляти тільки якісну продукцію.

Характерно відмітити, що до запровадження економічної реформи на підприємстві нараховувалось 18—20 робітниць, які не виконували норми виробітку. Тепер відстаючих на УВП немає.

Варто сказати і про недоліки, які ще, на жаль, мають місце в нашій роботі. Члени бюро первинної організації УТОГ ще недостатньо займаються культурно-масовою роботою серед працівників підприємства, погано організують їх дозвілля в два вихідні дні. Останнім часом бюро намітило конкретні заходи по усуненню цих недоліків. Для більшого розуміння трудящими нової системи вирішено посилити серед робітників та інженерно-технічних працівників економічне навчання. Буде прочитано ряд лекцій з питань нової системи планування.

Тепер бюро разом з партійною організацією і місцевкомом мобілізовує колектив УВП на гідну зустріч 35-річчя з дня заснування УТОГ і VIII з'їзду нашого Товариства з тим, щоб достроково, до 7 листопада 1970 року, виконати п'ятирічний план.

С. БАЛАНЮК,
Заступник директора УВП, голова бюро первинної організації УТОГ.

ЕКОНОМІЧНО, ВИГІДНО

Минулий рік був особливо знаменним для нашого підприємства. Виконуючи рішення вересневого (1965 р.) Пленуму ЦК КПРС, колектив Вінницького УВП з другого півріччя почав працювати в нових умовах планування і економічного стимулювання. В зв'язку з цим ми взяли завдання по збільшенню прибутку за рахунок додаткового випуску трикотажних виробів, зниження собівартості, поліпшення якості продукції, підвищення продуктивності праці.

І ось відрадно зазначити, що колектив підприємства з честю справився з цим додатковим зобов'язанням. Виконано план по всіх техніко-економічних показниках. Тільки за друге півріччя одержано 64,3 тис. карбованців понадпланового прибутку, реалізовано понад завдання продукції на 95,2 тыс. карбованців.

Надпланової продукції за рахунок підвищення продуктивності праці, яка зросла за цей період на 14,8 процента, та із зекономленої сировини виготовлено близько 30 тис. штук трикотажних виробів. Значно збільшилась при цьому і середньомісячна заробітна плата виробничників. Рівень розрахункової рентабельності зріс на 12,6 процента.

Понадпланові нагромадження, які збільшилися на 19 процентів і складають 40 тис. карбованців, було одержано за рахунок перевиконання плану випуску продукції. Лише від поліпшення якості виробів додатково одержано 5 тис. карбованців.

У нових умовах роботи для виготовлення продукції високої якості, для вишукування додаткових невикористаних резервів було переглянуто обладнання підприємства. Низькопродуктивні верстати замінено новими, більш продуктивними.

Нова система планування та економічного стимулювання підвищила зацікавленість робітників у результатах своєї праці. Для цього у в'язальному цеху було запроваджено оплату не лише за кількість виготовленої продукції, а й за її якість. Тепер кожний виробничник зацікавлений, щоб його продукція була лише високої якості, бо від цього залежить, насамперед, його заробітна плата.

Підприємство почало працювати ритмічно вже з самого початку роботи в нових умовах. Цьому сприяє рівномірне надходження на розрахунковий рахунок в державному банку грошей, одержаних від реалізації продукції. Прискорилась також оплата рахунків за відвантажену продукцію та оборотність засобів виробництва.

Виконання і перевиконання плану нагромаджень за друге півріччя минулого року дозволило нам згідно з затвердженими нормативами зробити відрахування до фонду матеріального заохочення понад 20 тис. карбованців, до фонду соціально-культурних заходів і житлового будівництва 10 тис. карбованців.

Як же розподіляється у нас фонд матеріального заохочення? 45 процентів його призначається для преміювання інженерно-технічних працівників і службовців, 19,3— для преміювання робітників (крім премій із фонду зарплати), решта призначена для надання матеріальної допомоги робітникам та для преміювання за виконання річного плану з усіх техніко-економічних показників. При цьому, звичайно, береться до уваги те, як працював той чи інший робітник протягом всього року. Враховується також безперервний стаж роботи на одному підприємстві, загальний трудовий вклад окремих робітників, їх кваліфікація.

Отже, нова система планування та економічного стимулювання наочно показала, що вона вигідна і для підприємства, і для держави.

В. БРАНЬКО.
Старший економіст Вінницького УВП.

ЗМІНИ РАДУЮТЬ

На Вінницькому учбово-виробничому підприємстві я працюю давно. Добре оволоділа професією швеї. Але бувало так: працювала старанно, не допускала браку, а одержувала іноді менше, ніж ті, хто виготовляв продукції більше і гіршої якості. Така оцінка роботи була, звичайно, несправедливою.

З минулого року положення на нашому підприємстві змінилось. Я працюю на окремому процесі пошиття трикотажних виробів і виконую обов'язки громадського контролера по якості продукції. Мені особливо видно всі ті зміни, які відбулись на УВП останнім часом. Якщо раніше моя місячна заробітна плата становила 75 карбованців, то тепер вона підвищилась до 90—100 карбованців. Зросла також зарплата і у моїх подруг, хоча працюємо ми стільки ж, як і раніше. Значно поліпшилась і якість продукції, від реалізації якої підприємство має більше прибутку.

Якось зайшла в нас з подругами розмова про те, чи не краще було б знову працювати по-старому, але коли ще раз проаналізували вигоди, які має кожен після запровадження на підприємстві нової системи планування та економічного стимулювання, то стало зрозумілим, що економічна реформа вигідна як підприємству, так і кожному окремо робітникові нашого колективу.

Є у нас і деякі недоліки. Особливо ще не зовсім гаразд у нас з організацією праці, бувають простої із-за ремонту верстатів. Знижує продуктивність праці й те, що доводиться надто часто міняти асортимент пошиття тих чи інших виробів.

Та треба сказати, що недоліки в роботі поступово усуваються. Цьому багато докладає зусиль адміністрація, партійна і профспілкова організації, а також первинна організація УТОГ. Нині весь колектив УВП включився в змагання за дострокове виконання п'ятирічки, щоб гідно ознаменувати 100-річчя з дня народження В. І. Леніна.

К. ТИМЧУК.
Робітниця швейної дільниці, ударник комуністичної праці.

НАШІ ПОРАДИ

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ БАТЬКАМ ПРО СВОЇХ ДІТЕЙ?

Діти, що народжуються в сім'ї глухих, нерідко потрапляють у незвичайні умови. Насамперед це діти, що мають нормальний слух і зростають в сім'ї, де відсутня словесна мова. Саме в цьому і є незвичайність умов. Адже для нормального психічного розвитку, зокрема мовного розвитку, дитина повинна постійно знаходитись у мовному середовищі. Становище може ускладнюватися саме через те, що батьки, які безмірно люблять немовля і готові створити для нього всі умови для всебічного розвитку, не розуміють важливості відповідних необхідних умов для правильного виховання. Тому ми хочемо навести важливі дані про закономірності мовного розвитку дитини.

Поява перших слів у нормально розвиненої дитини відбувається у 7—9 місяців. В цей час у дитини відбувається активний процес осмислення нових слів, з якими щодня вона знайомиться. Більшість слів, значення яких малюку вже добре відоме, ще невиразно вимовляються ним.

До 1 року 6 місяців відбувається поповнення словникового запасу. В цей час різко помітний активний розвиток дитини. Все ширшими стають речення, все більше нових слів вживає вона у своїй мові. Саме тепер уважно вслуховується дитина в мову оточуючих, намагається наслідувати їх, запам'ятовує значення окремих слів, часто недоречно їх застосовуючи. Бурхливо проявляється пізнавальна діяльність дитини. Спочатку дитина намагається задовольнити свою допитливість запитанням: «Що це?» Пізніше вона намагається дізнатись про причини тих або інших явищ, а тому, невідступно за кожним побаченим слідує запитання: «Чому?»

При несприятливих умовах для мовного розвитку, коли дитина позбавлена систематичного словесного спілкування, в неї втрачаються можливості для всебічного пізнання оточуючого середовища.

Від 2 до 4 років — період становлення мови. Саме в цей час може виникнути заїкання, різні мовні порушення.

Порушення мовного розвитку можливе не лише як результат втрати слуху. Воно може виникнути після перенесення інфекційних захворювань, нервових потрясінь тощо. Тому в період становлення та розвитку мови необхідний ретельний нагляд, а в разі необхідності — своєчасне втручання лікарів, логопедів, педагогів.

Для подолання перешкод, які можуть постати перед дитиною, батькам необхідно мати відповідний мінімум знань про виховання дітей в сім'ї, про спостереження над розвитком дитини, про вживання необхідних заходів для усунення або запобігання перешкод, що призводять до всіляких порушень у мовному розвитку.

Порушення або цілковите недотримання режиму для малюків, завантаження життя дитини різними збудниками, що негативно впливають на її нервову систему (кіно, телевізор, шум вулиці тощо) — все це нерідко призводить до затримки мовного розвитку, всіляких порушень. Практика показує, що такі порушення режиму спостерігаються в сім'ях глухих. Ці

2. БІЛЬШЕ УВАГИ ДІТЯМ У СІМ'ЯХ

батьки часто недооцінюють фактору підвищеного шуму для здоров'я своїх дітей.

Мати Оленки Г., якій нещодавно минуло 4 роки, розповіла. Батько дочки має залишки слуху і любить настроювати телевізор на всю гучність, особливо, коли передають футбол або хокей. Він чує шуми. Зрозуміло, що, вловлюючи такі звуки, людина одержує певне задоволення. І за це можна було б не дорікати їй. Але, на жаль, все це відбувається в присутності дитини. Ні мати, ні батько не вбачають в цьому нічого поганого. Вони спокійно розповідають, що дівчинка вже «звикла» і не плаче, а раніше навіть прокидалася від шуму, що лунав від телевізора.

При огляді виявилось, що дівчинка дуже збуджена і стала заїкатися. Батькам пояснили, що саме їхня поведінка, телевізор і радіо, що включалися на повну потужність, стали причиною заїкання, збудженості дитини. Від того, як поставляться до порад та зауважень батьки, буде залежати майбутнє Оленки.

Характерним для батьків, які приводять дитину на консультацію в логопедичний пункт чи до лікаря, є їх погана обізнаність про своїх малюків. Вони нерідко не можуть точно сказати, коли почала говорити дитина, як вона розвивалась до 1 року. А знати про це дуже важливо, особливо в тому разі, якщо в подальшому розвитку помітно всілякі відхилення.

Чому ж в сім'ях глухих часто спостерігаються такі факти? Невже в усьому винною відсутність слуху? Частково так. Адже батьки позбавлені можливості почути голос своєї дитини. Та не менш значним фактором є необізнаність молодих батьків з питаннями нагляду та виховання дитини. Деякі з них вважають за необхідне лише тоді звернутися до лікаря, якщо в дитини підвищилась температура, виник кашель, нежить тощо. А між тим, випадки, коли необхідно своєчасно одержати кваліфіковану медичну консультацію, вжити дійових заходів для попередження нервових захворювань, для встановлення правильного діагнозу, часто залишаються поза увагою дорослих. Це одна з головних причин, що може призвести до затримки мовного розвитку чуючої дитини в сім'ї глухих.

Ми вже детально зупинялись на вікових особливостях мовного розвитку дітей. Слід особливо підкреслити необхідність мовного, словесного спілкування з дитиною. Адже для нормального мовного розвитку малюкові необхідно регулярно спілкуватися, чути, сприймати мову, наслідувати мову дорослих. Тільки мовне спілкування може сприяти розвиткові мови глухої дитини. Тому батькам, які не можуть забезпечити необхідних умов для нормального розвитку своєї дитини у себе вдома, слід особливо серйозно поставитись до вирішення цього питання. В даному випадку найкращим засобом для створення потрібних умов є дошкільний дитячий заклад — ясла, садок. Саме тут, в дитячому колективі, серед своїх ровесників, під наглядом досвідчених педагогів буде збагачуватись словник дитини, розширюватимуться її поняття про оточуюче середовище тощо.

Батькам слід запам'ятати, що порушення мовного режиму чуючої дитини, яке може скластися в результаті мовної ізоляції, приведе до всіляких ускладнень, зокрема, порушень у мовному розвитку, обмеженню її можливостей у загальному психічному розвитку.

Е. ПУЩИН.

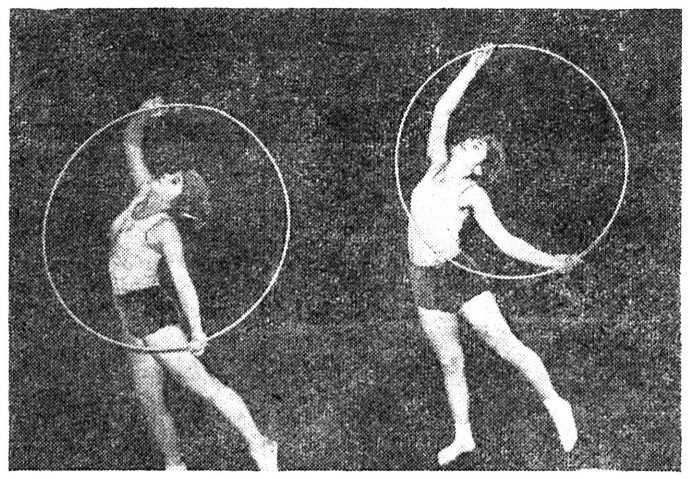

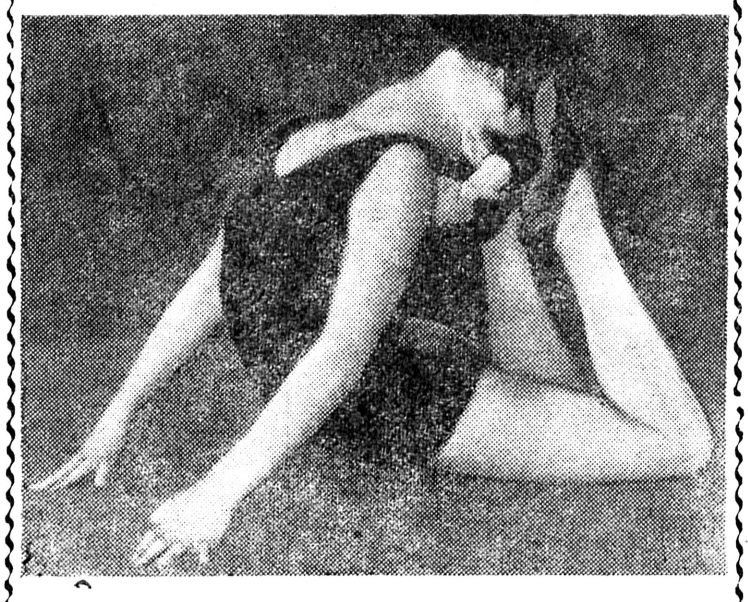

У Львівській та Ужгородській школах-інтернатах для глухих дітей багато уваги приділяють фізичному й естетичному вихованню учнів.

На фото: (зверху) виступи з художньої гімнастики учениць VIII класу Львівської школи-інтернату М. Новацької і М. Макар; (внизу) учениця VI класу Ужгородської школи-інтернату Г. Даканич виконує гімнастичні вправи на килимі.

Фото І. Щербанюка.

КЛУБ У ВИХІДНІ ДНІ

За останні роки на кошти нашого Товариства, при допомозі партійних і радянських органів в області було збудовано і введено в дію 7 клубів і будинків культури глухих. Нині будинки культури, клуби і червоні кутки стали важливим центром організації відпочинку трудящих глухих.

Особливі вимоги в роботі культурно-освітніх закладів у зв'язку з переходом на п'ятиденну працю з двома вихідними днями. Отже, тепер повинна йти мова про те, щоб кожний клуб, червоний куток, бібліотека стали справжнім місцем змістовного, культурного відпочинку глухих.

Після проведення обласної наради з питань підсумків праці 1967 року, працівники закладів культури, червоних кутків при гуртожитках поставили перед собою завдання: систематично вивчати запити глухих, щоб потім їх задовольняти і сміливіше впроваджувати нові форми культмасової роботи.

В цьому питанні правильно роблять у Ромнах. У них вже ввійшло у традицію, що у вихідні дні планується проведення «Голубих вогників», КВН, концертів, лекцій бесід та інших масових заходів. Так, нещодавно відбувся «Голубий вогник» під назвою — «Ділами і серцем прикрасимо шлях», на якому були присутні ударники комуністичної праці, передовики виробництва, клубний актив.

Хоч і невеликий клуб у Глухівському районі, проте його працівники непогано турбуються, щоб члени Товариства після напруженої роботи мали змогу відпочити, культурно провести своє дозвілля. У клубі регулярно відбуваються зустрічі із знатними людьми району, ветеранами праці, на чиїх традиціях виховується молодь.

Глухівські працівники добре налагоджують роботу бібліотеки. Тут систематично організовуються тематичні і літературні вечори, читацькі конференції, диспути тощо. Було проведено цікавий тематичний вечір «Дорогою батьків», на якому учасники громадянської і Великої Вітчизняної воєн розповіли присутнім про героїзм радянських людей у боротьбі за здобутки Жовтня.

Нібито небагато треба для того, щоб люди, прийшовши в клуб, відчули теплоту, увагу і виявлене піклування про них працівниками клубів. Але все це створює у людей чудовий настрій і допомагає їм працювати ще краще.

Організувати відпочинок членів Товариства — справа серйозна. Чим повинна займатися людина увільний час, що вона повинна робити, побачити — все це мусить хвилювати працівників клубу. Саме тому повинні завжди перебувати у тісному контакті правління клубної і бібліотечної рад. Не хто інший як вони, повинні провадити роз'яснювальну роботу серед глухих, щоб люди брали активну участь в гуртках, секціях, у всій багатогранній діяльності клубу. Адже організація культурного дозвілля трудівників—почесна і благородна справа працівників культурного фронту.

А. МИШІНЦЕВ.
Голова Сумського обласного відділу УТОГ.

НЕДОЛІКИ В КУЛЬТУРНО-МАСОВІЙ РОБОТІ

Для успішного виконання п'ятирічного плану особливо важливе значення має культурно-масова робота. Але це, мабуть, не зовсім розуміють працівники Одеського будинку культури глухих.

Соціалістичне змагання, що розгорнулося на підприємствах УТОГ Одеси вслід на звернення колективу Львівського УВП-1 до всіх робітників, інженерно-технічних працівників і службовців системи УТОГ за виконання п'ятирічки до 7 листопада 1970 року та ознаменування сторіччя від дня народження В. І. Леніна, тут не популяризується. У цьому році в Будинку культури не проведено жодного вечора на виробничу тематику, не організовуються зустрічі робітників з передовиками виробництва. На одеських підприємствах глухих ширяться змагання за звання кращого з професії, але і цього, на жаль, не відображено в роботі Будинку культури.

Вже другий рік одеські підприємства УТОГ працюють за п'ятиденним робочим тижнем. Працівникам Будинку культури потрібно було б подумати, як краще організувати у вихідні дні відпочинок глухих трудівників. Та цього вони не зробили. Мало турбуються про це і місцевкоми та бюро первинних організацій УТОГ.

Трудівники промислових підприємств своєю невтомною працею створюють матеріальні блага нашого Товариства, добиваються високих техніко-економічних показників. Їм повинен бути організований зразковий культурний відпочинок, щоб до роботи вони приступали з новими силами, з хорошим настроєм. Саме в цьому полягає головне завдання працівників Будинку культури глухих.

Ю. ГЕР.
Наш нештат. кор.
м. Одеса.

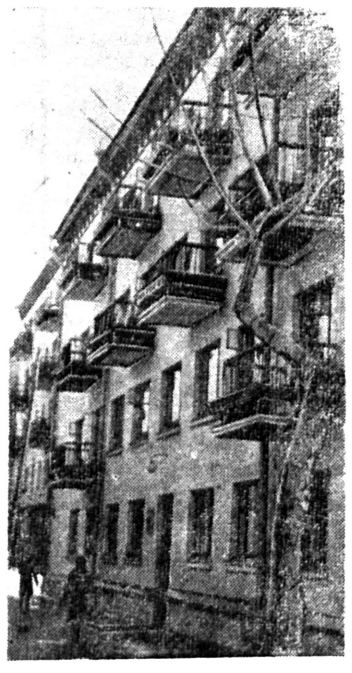

На фото: будинок гуртожитку, споруджений для робітників Житомирського УВП.

Редактор В. ПІТЕНКО.

НАША АДРЕСА: м. Київ-5, вул. Червоноармійська, 76, тел. 67-38-43.

«Наша жизнь» — орган Центрального правления Украинского общества глухих.

Київ, друк. УВП-3, зам. 246—5065. 68 р.